

Konkluderende erklæring fra de to eksperter tilknyttet forsøget med PEM moduler ved Skodbjerge, Vestkysten 2005-2008.

Der har i tre år kørt et stort forsøg med lodrette perforerede drænrør (PEM-rør) på en 11 km lang strækning ved den jyske vestkyst syd for Hvide Sande for at evaluere om disse drænrør kan anvendes som kystbeskyttelsesmetode.. PEM-rørene er udviklet af Skagen Innovation Center SIC.

Hovedkonklusionerne er

1.: Alle målinger og beregninger indikerer at strømningen af vand gennem rørene er så ringe, at den hertil hørende dræningseffekt i bedste fald udgør ca. en halv promille af det vand, der naturligt tømmes fra stranden som følge af ferskvandsafstrømning, højvande og tidevand.

2. Den ringe dræningseffekt giver sig udslag i, at der ikke samles sand omkring de enkelte rør, hvad man normalt ser når man pumper vand væk fra et dræn i stranden (såkaldt aktivt dræn modsat PEM-systemet, der er passivt).

3. Strandens volumen vokser og aftager med årstiden og over årene. Ud fra de observerede data ses ingen klar tendens til forøgelse eller formindskelse af strandvolumen over de 3 år, da variationerne totalt overskygger enhver langtids tendens. Dette indikerer, at rørene i bedste fald kun har en særdeles beskedne effekt. Forsøgsdataene antyder, at et sådant forsøg skal løbe mindst 15-25 år eller mere for at man kan få vished for, om denne beskedne effekt overhovedet eksisterer.

4. Strækningen er delt op i områder med rør og områder uden rør. Der er ikke konstateret en klar sammenhæng imellem tillæg eller erosion i de forskellige områder. Dette er igen en klar indikation af en særdeles beskedne effekt af rørene.

Overordnet må det derfor konkluderes, at rørenes virkning således i bedste fald er meget svag, så svag at man må køre et sådant forsøg mange flere år for overhovedet at vurdere om rørene har nogen virkning. De naturlige variationer i tid og sted er så dominerende, at de totalt overskygger nogen som helst virkning af rørene.

SIC-drænsystemet har efter eksperternes vurdering ikke en tilstrækkelig effekt til at være egnet som kystbeskyttelsesmetode.

23. Maj 2008, Jørgen Fredsøe, Professor, DTU og Hans F. Burcharth, Professor, AAU.